

Eugeni Burriel: "La democràcia és així"

Eugeni Burriel (València, 1944), conseller d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports de la Generalitat valenciana. El 1982 va ser nomenat governador civil de València, i dos anys després va recaure sobre ell la figura de delegat del Govern de la comunitat autònoma, càrrecs simultanis que va deixar el 1989 per a assumir l'actual.

Hi ha gent que està convençuda que el metro que impulsa la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transport (COPUT) és obra de Rita Barberà, l'alcaldeessa popular de València.

—Bé, la gent, generalment, pensa que quasi tot depèn de l'ajuntament.

—La Generalitat no sap vendre la gestió que realitza? Té problemes per a comunicar les seues consecucions?

—En aquesta societat d'avui no és gens fàcil la comunicació, però nosaltres ho intentem prou. En el contacte personal, directe o indirecte, des de la institució, aplegues a un volum de gent limitat, i queda un altre gran volum al qual no s'aplega més que a través dels intermediaris, que són els mitjans de comunicació. I aleshores ja no pots garantir la comunicació perquè depèn de la posició ideològica o empresarial de cada mitjà. No és fàcil arribar al conjunt de la població, i potser, en aquest sentit, no ho hem aconseguit.

Però en el cas del metro, la major part de la gent sí que ho té clar, perquè la dreta de la ciutat s'ha ocupat de posar entrebancs continus a la seua construcció. I en certa manera, la seua postura no positiva ens ha fet un favor. De vegades sembla que la renovació del transport públic, que és una obra que marcarà un moment en la història de la ciutat de València, es fa a pesar de l'Ajuntament.

—No són fluïdes, les relacions?

—No es tracta de fluïdesa. És que sembla que les coses importants siguen les accessòries i les accessòries les importants. Que si els camions embruten el carrer, que si falta el permís de no sé què... És continu.

—Quin dels dos partits que conformen el govern posa més entrebancs, el PP o UV?

—Això més igual: l'Ajuntament. La responsabilitat és de l'alcaldeia. I és una llàstima, en un moment en què hi ha unes inversions tan importants per a la ciutat, que no hagen tingut una posició més positiva, de deixar fer, de col·laboració. No és que la seua posició siga absolutament negativa, però hi ha un recel constant, una posada d'obstacles en temes secundaris, una creació contínua de problemes en la premsa. Que si la formigonera no pot estar al llit del riu, que si tal arbre se'n ressentirà...

—A extrems de caricatura?

—Moltes de les coses són una miqueta de caricatura.

—Diuen que la Conselleria vol suplantar l'Ajuntament.

—Suplantar, què vol dir? Si fem una cosa al servei dels ciutadans, i l'Ajuntament està al servei dels ciutadans, haurien d'estar molt contents. Jo, si fóra l'Ajuntament, estaria encantat que em suplantaren en aquest sentit.

—L'Ajuntament de Castelló els causa tants problemes com el de València?

—Els dos ajuntaments actuen en contra de. També hi tenim problemes, encara que potser no tenen una posició tan negativa, però en definitiva, igual. Retarden els tràmits dels terrenys per a vivendes socials o per a l'accés oest de Castelló, i a canvi es queixen que la Generalitat no fa a Castelló el que ha de fer.

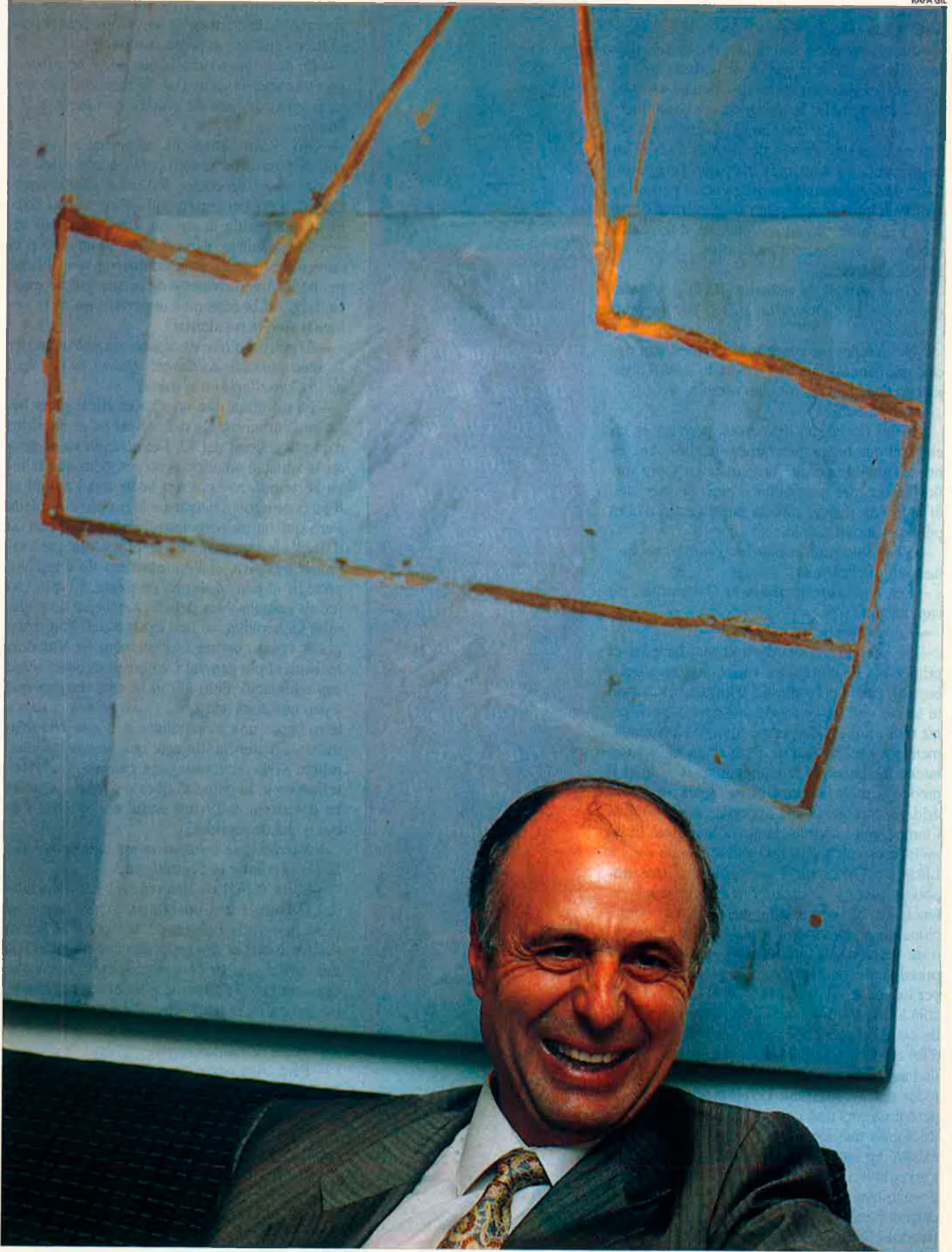
—Quins projectes boicoteja l'Ajuntament de València a la Conselleria ara mateix?

—Hi ha un fum d'obres que no poden començar per falta de permís de l'Ajuntament. No volen deixar fer. Per exemple, totes les actuacions del Pla Urbanístic del Marítim, com arreglar els carrers de Natzaret, expropiar una zona marginal del Cabanyal, construir una guarderia que l'administració està obligada a fer des que es va construir el barri de Beteró... Fa més de sis mesos que això està al despatx de l'alcaldeia esperant simplement un permís que interessa tots els ciutadans. Al barri del Carme, igual, les coses van molt lentes.

—El 12-J ha creat síndrome al Consell?

—No. Ens dediquem a treballar i continuarem treballant per als ciutadans. Si ho sabem explicar, i els ciutadans ho valoren, bé; si els ciutadans no ho valoren positivament perquè hi ha altres aspectes que no són de la nostra gestió però que pesen més, què hem de fer-hi? La democràcia és així. El 12 de juny ha estat una dallà que ens ha segat a tots per igual. No té sentit que el resultat del PSOE o del PP siga igual a València que a Aragó o Cantàbria. És evident que hi ha gestions bastant diferents, i això no s'ha reflectit de cap manera. La gestió dels diversos governs municipals o autonòmics no ha pesat gens en la balança del 12-J, sinó que han estat altres problemes de caràcter general els que han fet que la gent es decidira.

—El 12-J dona un impuls distint al Consell?

—És evident que el Consell pren nota per a renovar els esforços i insistir en aquells aspectes que marquen la diferència de gestió, que ens diferencien de la gestió de la dreta tant en els ajuntaments com en les comunitats autònomes. Per exemple, la dreta, en les comunitats autònomes on governa, no fa vivendes de règim especial per als més necessitats o les fa en un percentatge molt més baix que l'esquerra. S'han de marcar aquestes diferències perquè la gent veja quin és el resultat de governar l'un o governar l'altre. En aquest país les diferències encara no s'han marcat prou, o no les hem fet arribar a l'electorat.

—*Gran part de la vistositat de la gestió del govern de la Generalitat passa per la seua conselleria.*

—No sempre les coses més vistoses són necessàriament les que més valora la gent. La rajola no dona tant de vot com sembla.

—*Però ajuda.*

—Si ho fas bé, no lleva vots, però no és un element que moga directament la gent. Ara, és imprescindible perquè la gent pugui viure millor i tenir més possibilitats, però no crec que hi haja una relació directa entre gestió d'obra pública i suport polític.

—*S'han retardat massa les gran obres que necessitava València?*

—Les que corresponen a la Generalitat, de cap manera.

—*Les de l'estat.*

—Sí, portem un retard en el que ha estat el primer pla de carreteres, i això ens ha afectat bastant, però en la qüestió d'infraestructures no hi ha res que siga cosa de dos dies. S'ha de tenir una miqueta de perspectiva, i afortunadament tot està en marxa. Però s'han de valorar també les obres de la Generalitat. A la gent li preocupa molt la carretera de València a Madrid. És cert que té una importància econòmica i també una importància simbòlica, però hi ha molts més valencians que van al cap de l'any a Llíria o a Ontinyent, i això potser té més importància per a l'economia de les empreses valencianes. No en parla ningú, però fem operacions de *desenclavament* del territori valencià o de vertebració que tindran un impacte impressionant. La supressió del port de l'Olleria, per exemple, ha deixat la Vall d'Albaida i l'Alcoià a l'abast de València i de la xarxa nacional de carreteres. O per exemple la nova carretera d'Ibi a Alacant, que ha deixat la Foia de Castella i també l'Alcoià a l'abast d'Alacant i del corredor del Mediterrani. I d'això se'n parla poc, però nosaltres fem i dirigim aquestes obres des d'ací amb una idea de fer país que fins ara no existia. Hi havia unes carreteres que es feien i s'arreglaven, però no hi havia aquesta idea d'organitzar el nostre territori. Per exemple, el corredor paral·lel a la costa a Castelló, entre Borriol i Sant Mateu, que no solament ha acos-

“El 12-J ha estat una dalla que ens ha segat a tots per igual. No té sentit que el resultat del PSOE o del PP siga igual a València que a Aragó o Cantàbria. És evident que hi ha gestions bastant diferents, i això no s'ha reflectit de cap manera.”

tat les comarques de l'interior sinó que és una alternativa de camí de desenvolupament a possibilitats que fins ara eren desconegudes.

—*En tots aquests trams que vostè ha invocat s'ha introduït la solució de la rotonda, que deixa perplexos més de quatre conductors. És funcional?*

—Sí. Vostè només ha de pensar en un detall: si posem un semàfor, la parada és de 45 segons vinga un cotxe, deu o cinquanta; mentre que si posem una rotonda, és el trànsit l'element que regula la parada. Però no l'hem inventada nosaltres: és la *round-out* anglesa o el *carrefour* francès. S'ha demostrat molt eficaç per a vies interurbanes d'un recorregut no massa llarg, on la cosa més important no és la velocitat sinó la regularitat.

—*El penyal d'Ifac és objecte de polèmica per la seua possible edificació. Quina és l'actitud de la Conselleria en el tema?*

—És un tema que no s'ha explicat gens bé. La zona urbanitzable del penyal ho és en virtut d'un pla general del 82, i el nou pla va respectar la situació anterior, però ara, com que faltava un tràmit, ha eixit una sentència i a algú se li ha ocorregut plantejar-ne la revisió completa. Però qui ha de responsabilitzar-se del penyal d'Ifac és qui va permetre en el seu dia que s'urbanitzara. Ara, si l'Ajuntament de Calp vol protegir el penyal, ho ha de pagar. El que van fer els responsables del PP, dient que ho pagaria la Generalitat, és una irresponsabilitat. Imagine's vostè que ara l'Ajuntament de València revisara el pla general i volguera el Saler sense cap edificació. Però allí hi ha uns senyors que tenen uns drets adquirits, i això no es pot tirar a terra sense una indemnització. I que l'Ajuntament de València diguera: que pague la Generalitat. Seria facilíssim governar així. La Generalitat no té la culpa d'aquesta situació. Qui ho ha deteriorat és l'Ajuntament en concret. I és qui ho ha de resoldre.

—*Burriel, què li ha ensenyat més geografia, la Universitat o la Conselleria?*

—Seria difícil de determinar. La delegació del Govern i la Conselleria m'han ensenyat prou geografia pràctica, i també m'ha servit molt allò que es diu geografia del coneixement del territori. Saber de què parlem. Conèixer-ho directament. També me'n va ensenyar molta, de geografia, la meua afició al camp, a la muntanya i a l'excursionisme.

—*Vostè fa muntanyisme.*

—Feia. Ara només escale aquesta planta de la conselleria.

—*De fet, hi havia gent que comparava la seua afició al muntanyisme amb la carrera política, per l'obsessió pel cim.*

—No he fet cap carrera política. Estava a la universitat i em van cridar l'any 82 a una faena que no era gens desitjada en aquell moment, com era fer de governador civil. I després,

quan vaig arribar ací a la COPUT, no era precisament una situació de carrera política. Hi havia un conseller cessat per problemes de claredat en la gestió i no hi havia molta gent que volguera venir ací. O siga que fins ara he tingut dues tasques molt interessants, però no he anat fent carrera. Ni m'ho he plantejat mai.

—*Va ser fàcil donar el pas de catedràtic de geografia a governador civil, tenint en compte que la lectura que té ara un governador civil no és la de l'any 82?*

—En efecte. Jo potser seré recordat pel metro o pel tramvia, però crec que he contribuït a canviar la imatge del governador. Recorde que la primera volta que vaig telefonar a un teatre per a reservar unes entrades es pensaven que anava a tancar el teatre. Fins aquell moment, els governadors només telefonaven per a clausurar espectacles. Si li he de ser sincer, jo m'adapte prou, però no va ser massa fàcil fer aquest pas.

—*I seria fàcil deixar de ser conseller per a ser catedràtic una altra volta?*

—Sí, m'encanta donar classes. Des del punt de vista personal, no tindria cap dificultat a tornar-hi. Des del punt de vista de la investigació, potser sí, perquè porte una garbera d'anys sense estudiar i m'hauria de reciclar durant un any sencer.

—*Ara mateix, què és vostè, més universitari o polític? A què s'ha dedicat més anys?*

—Encara duc més anys d'universitari: hi vaig estar 15 anys. I en porte 12 en política.

—*El 12-J no l'ha fet pensar en la universitat?*

—M'hi fa pensar la família, els amics, els companys de professió, però no el 12-J. Sempre he assumit que qualsevol dia he de tornar-hi, i per tant, no em preocupa gens.

—*Quan va descobrir que era socialista?*

—Això no es descobreix, és un tarannà que es va adquirint a poc a poc. Sempre he estat en una posició de lluita per l'esperança, com deia Michel Rocard. Sempre he cregut que les coses podien anar a millor, a diferència dels conservadors, que creuen que les coses s'han de mantenir i canviar poquet. Sempre he pensat que calia tenir esperança personal i donar una esperança a la gent, i això és la base de qualsevol posició progressista.

—*Aquestes conviccions li van causar problemes durant el franquisme?*

—Sí, però això és aigua passada.

—*El franquisme mou molt encara.*

—No vaig ser cap màrtir. Em van expulsar de la universitat quan era professor a Madrid,

—**En la seua època de delegat del Govern va tractar amb Roldàn?**

—**Era director de la Guàrdia Civil, sí. No em va resoldre mai res. No era massa simpàtic, i alguns companys ens queixàvem que ens feia menys cas que l'anterior director de la Guàrdia Civil, que no era del partit. Ho atribuïem al fet que estava molt dedicat al terrorisme i no podia atendre les comunitats que no en teníem. Després hem sabut que havia de dedicar-se a altres coses. Jo vaig protestar bastant pel tema de les casernes que s'havien d'arreglar arran de la riuada del 87. El Govern havia aprovat els diners, però s'endarrerien molt. Després sembla que alguna d'aquestes casernes està en quarantena per possibles irregularitats. Però vaig tenir molt poca relació amb ell.**

per ser representant dels penenes al claustre, però amb molt poc d'èxit per la seua part perquè als dos mesos vaig guanyar la càtedra en una oposició.

—*Per aquell temps vostè estava molt vinculat als cercles cristians, no és així?*

—Això era a València, amb els marianistes, i els nostres fills ja no entenen que es poguera ser creient i alhora progressista. En aquell moment aquests cercles eren un refugi que ajudaven a reaccionar contra la dictadura, però avui no hi tinc res a veure.

—*Després va estar al PSP.*

—Això va ser a Canàries, on vaig anar el 1972 de catedràtic a La Laguna. Ens vam dirigir a un dels responsables del PSOE d'allí per tal de parlar i veure la possibilitat d'entrar al partit, però ens va fer tan poc de cas que vam fundar el PSP de Canàries. I el 1977 vaig arribar a Barcelona, i quan es va produir la fusió, vaig passar al PSC, a l'agrupació

de la Sagrada Família. En aquells moments era degà de la Facultat de Lletres i no tenia una posició dirigent al partit, sinó la d'un militant de base.

—*En algun moment el seu nom ha sonat com a possible candidat a l'alcaldia de València.*

—També han dit que seria ministre de l'Interior.

—*Ara no li convé.*

—Sempre m'he dedicat a allò que m'han encarregat, i no he intentat fer carrera política. Ni vaig demanar ser delegat del Govern, ni ser conseller. Ni m'he plantejat ser una altra cosa.

—*Quan vostè va arribar a la COPUT planava el dubte de la corrupció. Ha detectat alguna cosa que el ratifique o el descarte?*

—No hi tinc res a dir. Simplement, que ara és evident que cap dubte d'aquest tipus plana sobre aquesta Conselleria. Aquest era un dels objectius de la meua funció ací. Això, a pesar d'alguns maldients, ha quedat prou clar per a la societat i les empreses.

—*Abans ha dit que va ser dur afrontar el repte.*

—Sí, perquè no coneixia qui era cadascú, però la veritat és que m'he trobat una plantilla de treballadors excel·lent.

—*L'ex-conseller parlava de persecucions a treballadors de la COPUT.*

—Ací? No he sentit mai que ho haja dit. En tot cas és absolutament fals. Ací no s'ha canviat a ningú, més que el gabinet personal del conseller, que es canvia sempre que hi ha un nou titular.

Miquel Alberola